

PREZES REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W LUBLINIE

20-027 Lublin, ul. Karłowicza 4 IX p., tel. (081) 467 91 27

Lublin, 23 lutego 2023 r.

RIO.V.070.8.2023

Pani Lucyna Sternik
Skarbnik Miasta Lublin
budzet@lublin.eu
(drogą elektroniczną)

Szanowna Pani Skarbnik

W związku z otrzymanym w dniu 25 stycznia 2023 r. wnioskiem złożonym w trybie art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) z zapytaniem w zakresie trybu postępowania w przypadku wpłaty przez dłużnika opłaty pobieranej przez Dyrektora Zarządu Dróg i Mostów działającego z upoważnienia Prezydenta Miasta Lublin w wysokości wyższej niż ona jest należna, tutejsza Izba przedstawia stanowisko.

Z regulacji art. 76, art. 76a i art. 76b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 r., poz. 2651 z późn. zm.) – dalej jako o.p. wynika, że zaliczenie nadpłaty, czy zwrotu podatku na poczet zaległości podatkowych wraz z odsetkami za zwłokę oraz bieżących zobowiązań, następuje z mocy samego prawa z dniem powstania nadpłaty w przypadkach, o których mowa w art. 73 § 1 pkt 1-3 i 5 oraz § 2 o.p. lub z dniem złożenia wniosku o stwierdzenie nadpłaty. Jeżeli więc strona posiada zaległości w opłacie, bądź bieżące zobowiązania, ex lege następuje zaliczenie nadpłaty, czy zwrotu na poczet tych należności wraz z odsetkami. Zaliczenie w tych przypadkach nie jest więc zależne ani od uznania organu, ani od woli strony. Inaczej jest jedynie w odniesieniu do przyszłych zobowiązań - zainteresowana strona może złożyć wniosek o zaliczenie nadpłaty w całości lub w części na poczet przyszłych zobowiązań. W przedmiocie zaliczenia nadpłaty czy zwrotu opłaty organ - zgodnie z art. 76a § 1 o.p. - zobowiązany jest wydać postanowienie. W orzecznictwie nie budzi wątpliwości to, że postanowienie w tym zakresie stwierdza jedynie powstałe z mocy prawa dokonane zaliczenie (wyroki NSA z 8 lutego 2006 r. sygn. akt II FSK 1053/05, z 25 marca 2014 r. sygn. akt I FSK 1250/12, z 21 kwietnia 2015 r. sygn. akt I FSK 1788/13). Przyjmuje się też w orzecznictwie, że niezależnie od daty jego wydania zaliczenie następuje w dacie określonej w art. 76a § 2 i art. 76b § 1 o.p.

Zaliczając dokonaną wpłatę organ podatkowy musi uwzględnić wszystkie zobowiązania podatnika, do których stosuje się Ordynację podatkową w całości albo jej dział

III – „Zobowiązania podatkowe”. Są to zatem nie tylko podatki i opłaty, ale również niepodatkowe należności budżetowe. Należy zauważyć, że z odrębnych ustaw może wynikać konieczność stosowania do danej opłaty działu III o.p., a więc i art. 62.

Mając na uwadze powyższe uregulowania prawne oraz opisany we wniosku stan faktyczny skoro Dyrektor Zarządu Dróg i Mostów w Lublinie działa z upoważnienia Prezydenta Miasta Lublin będącego na podstawie art. 19 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U z 2022 r. poz. 1693 z późn. zm.) zarządcą drogi gminnej i jednocześnie stosownie do art. 13 §1 pkt 1 o.p. organem podatkowym właściwym w sprawach należności dłużnika będącego jednocześnie podatnikiem podatku od nieruchomości, podatku akcyzowego, podatku od środków transportowych, ewentualna nadpłata z pobieranych niepodatkowych opłat publicznoprawnych powinna być zaliczona przez organ podatkowy na ciężące na dłużniku zobowiązania z tytułu podatków i opłat lokalnych. Czynność taka nie naruszałaby w ocenie Izby zasady działania organów władzy publicznej na podstawie i w granicach prawa.

Dyrektor Zarządu Dróg i Mostów w Lublinie jako kierownik jednostki organizacyjnej jednostki samorządu terytorialnego niemającej osobowości prawnej znajduje się w katalogu podmiotów, które mogą uzyskać informacje z akt podatkowych określonym w art. 299 o.p. jednakże zauważyć należy, że zakres jego kompetencji został ograniczony jedynie do wykonywania w imieniu prezydenta miasta (organu podatkowego) praw i obowiązków wierzyciela na podstawie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, w zakresie niezbędnym do wszczęcia i prowadzenia postępowania egzekucyjnego lub zabezpieczającego (art. 299 pkt 8a o.p.) oraz do działania w jego imieniu jako organ egzekucyjny na podstawie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, w zakresie niezbędnym do wszczęcia i prowadzenia postępowania egzekucyjnego lub zabezpieczającego (art. 299 pkt 8b o.p.).

Konkludując, zdaniem tutejszej Izby, wbrew przedstawionemu we wniosku stanowisku, Dyrektor Zarządu Dróg i Mostów w Lublinie nie ma możliwości zaliczenia powstałej nadpłaty w pobieranych przez niego opłatach na poczet ciężących na dłużniku zobowiązań z tytułu podatków i opłat lokalnych. Zaliczenia takiego powinien natomiast dokonać organ podatkowy po uzyskaniu od Dyrektora Zarządu Dróg i Mostów stosownych informacji w tym zakresie.

Jednocześnie informuję, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie, prowadząc działalność informacyjną, instruktażową i szkoleniową przedstawia wyłącznie swoje stanowisko i nie jest upoważniona do wydawania rozstrzygnięć w indywidualnych sprawach, ani do dokonywania wiążącej wykładni przepisów prawa.

Z poważaniem

Prezes RIO w Lublinie

Jacek Grządka